

ئامۇزگارى ئامادەنە بوويەك

فلادىمىر ئىلييتش ئۇليانوف

ئەم دېرئانە ئە 8 ئەكتۇبەر دەنووسم، ھىواشم بەوۋە نىيە سبەى بەدەستى ھاورپىيانى پترۇگراڧ بگات رەنگە دوابكەوئىت، چۈنكە رۇژى 10 ى ئۇكتۇبەر بۇ كاتى دامەزاندنى كۆنگرەى سۇقىت ئە باكور ديارىكرائو. ئە گەل ئەوۋەشدا، ھەول دەدەم، ئامۇزگارپىيەكانەم بەدەم ((ئامۇزگارى ئامادەنە بوويەك))، بۇ ئەوۋەى، ئە پاشاندا، سوۋدى لىۋەرېگرن، ئەگەر بەم زووانە راپەرىنى پىشېينكراۋى كرېكاران و سەربازانى پترۇگراڧو ھەموو ((دەوروبەرى)) روۋى دا، بەلام ئەوۋە ھىشتا روۋى نەداۋە.

ئەوۋە روۋنە، كە دەبى ھەموو دەسەلات بۇ سۇقىت بگۆيزىتەۋە، و دەبى بە ھەمان ئەندازە، بۇ ھەموو بەئشەقىيەك روۋن بېيىتەۋە، كە مەزنتىن سۆزۈ پىشتىگرى گەشېينانە ئە نىۋ ھەموو كارگەران وزەحمەتكىشانى جىھان ۋەردەگرن، بە تاييەتى ئەو ۋەلاتانەى ئە گەل يەكدا دەجەنگىن، ۋە تاييەتى ئە نىۋ جووتيارانى روۋوسيا. ھەردوۋ ئەم خالانە زامنكارون بۇ دەسەلاتى شۇرېشگىرى پىرۇلىتارىيا (يا بەئشەفىزم، ئەمە ھەمان شتە ئەمپۇ). ئەم دوو خالە، ئە سەر ئاستىكى بەرفرەۋاندا پىزانراۋە دەمىكىشە چەسپىنراۋن و پىۋىست بە باسكردنەۋە نىن.

بەلام دەبى باسى خالىك بكەين، كەۋا جىبى گومانە، روۋن بىت، ئە تىپروانىنى ھەموو ھاورپىيان، ئەۋەش ئەمەيە: ئەمپۇ، گواستەۋەى دەسەلات بۇ سۇقىت، واتە، بە كىردەۋە، راپەرىنى چەكدارانە. ئەوۋە مەسەلەيەكى بەئگەنەۋىستە، بەلام تا ئىستا، ھەموو، بە گۆيرەى پىۋىست لىۋ ۋەردنەبوون و لىۋ ۋەردنابن. ئىستا ۋازھىنان ئە راپەرىنى چەكدارى، واتە ۋازھىنان ئە دروشمى سەرەكى بەئشەفىزم (ھەموو دەسەلات بۇ سۇقىت) ۋە گىشتى ئە ھەموو ئىنتەرناسىونالى پىرۇلىتارىياى شۇرېشگىر.

بەلام راپەرىنى چەكدارانە شىۋەيەكى تاييەتە ئە شىۋەكانى خەباتى سىياسى، ژىردەستى ياساى تاييەتە، كە دەبى بە ۋىيايىۋە تى بىروانن. كارل ماركس بە روۋنىيەكى دەگمەن ئەم بىرۋكەيەى دەربىۋە كاتى نووسى ((راپەرىن)) چەكدارانە ((ھونەرىكە ۋەك جەنگ)).

فەرموون، ئەمەش ھەندى ئەو رىسا سەرەككىيانە كە ماركس ئە بارەى ئەم ھونەرە دايرىشتوۋە:

1/ ھەرگىز نابى يارى بە راپەرىن بكەين، كاتى دەستى پىدەكەين، دەبى بىرواى پتەۋمان ھەبىت بەۋەى كە پىۋىستە تا كۆتايى بىرۋىن.

2/ كۆكردنەۋەى ھىزىك، زۇر ئە ھىزى دوزمىن زۇرتىر بىت، ئە شوۋىن و چىركەى بىرادەر، دەنا دوزمىن شۇرېشگىران ئەناۋ دەبا، چۈنكە ئامادەى باشترە ۋىكخستنى رىكۋىپىكتەرە.

3/ كە راپەرىن دەستى پىكرد، دەبى بەۋپەرى سوۋبوون كار بكەين و بەبى چەند وچۇن، بگۆيزىنەۋە، ھەر چۇنىك بى، بۇ ھىرش كردن. ((بەرگى مەرگى راپەرىنى چەكدارانەيە)).

4/ دەبى ھەول بەدەين، ئە پىكدا ھىرش بكەين و سوۋد ئەو ماۋەيە ۋەربىگرىن كە ھىزەكانى دوزمىن پەرتەۋازە.

5/ دەبى ھەموو رۇژىك سەرکەۋتن بە دەست بەينىن، گەر بى نرخىش بى (دەتۋانن بلىن: ھەر سەعاتىك، كاتى مەسەلەكە بە شارىك پەيۋەست دەبى)، ئەگەل پاراستنى ((سەرکەۋتنى مەعنەۋى)) بە ھەموو نرخىك.

ماركس، وانه كانى ھەموو شۆرشەكان ئە بارەى راپەرپىنى چەكدارانەوھى بە ووشەيەك كورنكردەوھ(دانتون كە گەروترىن مامۇستاي تەكتىكى شۆرشگىرانەيە ئە مېژوو: زاتكردن، سەرلەنوى زاتكردن، ھەمىشە زاتكردن)). گەر ئەم ووتەيە ئە 17ى نۇكتۇبەردا بە سەر رووسيا جىبەجى بکەين، ئەوا ماناي ئەوويە: دەبى ئە يەككاتدا، بەوپەرپى دەسبردى و بەپەلە، ئە دەرەوھو ئە ناوھو، ئە گەرەكى كرېكارەكان و ئە فينلەنداوھ، ئە رفل و كرۇنشتاتەوھ، ھېرش بۇ پترۇگراډ بەيەين؛ ھېرش بەسەر ھەموو پاپۇرەكان بکەين؛ ھېزىك كۆبکەينەوھ كە زۆر زياتر بى ئە ھېزى((پاريزەرانى بۆرژواي)) (قوتابىيەكانى قوتابخانە سەربازىيەكان) و((ھېزى فنډى)(بەشېك ئە قوقان)، ... ھتد كە ژمارەيان دەگاتە 15 و 20 ھەزار پياو(رەنگە ئەوھش زياتر بن).

دەبى ھەر سى ھېزە سەرەكبيەكەمان رېكېخەين: پاپۇرەكان، كرېكاران و يەكە سەربازىيەكان، بە شىوويەك كە بەھەر نرخیك بى و زيانەكان ھەرچەند بن، داگېرەكەين و بيانپاريزين: 1/ سەنتراى تەلەفون 2/ كارەبا 3/ وىستگاي شەمەندەنەفەر 4/ پردەكان، ئەمیان بە پلەى يەكەم.

دەبى جەسوورتىن كەسەكان ھەلبىژىرىن((ھېزى رووبەررو بوونەوھ))، كرېكارە لاوھكان و باشتىن دەرياوان و ئەمانە مەفرەزەى بچووك پېكېھىين، ئەركى داگېرەكردنى ھەموو خالە گرنگەكان پىيان بسپىرىن و ئە ھەموو شويىكىشدا بەشدارى بکەن، ئە ھەموو ئەكتسىونە گرنگەكان، بۇ نموونە: گەمارودان و دابراډنى پترۇگراډ و داگېرەكردنى بە ھېرشەرنى ئە بار، ئە لايەن دەرياوان، كرېكاران و يەكانە سەربازىيەكان، - ئەم ئەركە پىويستى بە ھونەر و زاتكردنى سى بارەوھ ھەيە.

دەبى مەفرەزەگەلىك پېكېھىين كە باشتىن كرېكار ئە ريزەكانى بىت و بە تەھنگ و نارنجوك چەكدار بن و ھېرش بە سەر((ناوھندەكان))ى دوژمن(قوتابخانە سەربازىيەكان، كارەبا و تەلەفون، ... ھتد)بەيىن و ئە ژىر درووشى: (تا دوا كەسمان دەمرين و ناھىلين دوژمنان تىپەرن) گەماروويان بەدەن.

ھيوامان وايە، ھېزەكان سەرکەوتووانە، راسپاردەكانى دانتون و ماركسى مەزن جىبەجى بکەن، ئەگەر برپارى راپەرپىن درا. سەرکەوتنى شۆرشى رووسيا و جىھان ئە سەر دوو يا سى رۇژ ئە خەبات راوھستاوھ.

ئە 8 ئەكتۇبەر 1917 نووسراوھ.

يەكەم جار ئە 7/ نۇقەمبەر 1920 ئە رۇژنامەى پراډا، ژمارە 250 بلاوكراوھتەوھ

جلدى 34، لا پەرەى 382-384

ئە زمانى ەھرەبىيەوھ، جلدى 7، لا پەرەى 323-326

سەلام ەبىدوللا